

FIDESZ rám?

- Országos Felsőoktatási Parlament Veszprémben -

Azért titkon bíztam benne, hogy ez a módi egy kicsit más lesz, mint a többi, ám a fürge szellemű, meg- és nem mellébeszélős tanácskozás mégis meglepett. Ahogy az a mintegy 250 küldött, aki a 330-ból eljött és meGLEPTE a Veszprémi Vegyipari Egyetemet s a várost három napra. A kieső létszámot pótolta a (kétszázból) százötven meghívott: rektorok, miniszterek, államtitkárok, párttitkárok, KB titkárok, főigazgatók, miniszterelnök-helyettesek, akik a felnőtt társadalmat vagy tudj.isten mit képviseltek.

A hagyományosan unalmas fordulatok (beszámoló, "Vita", elfogadás), a kiszámítható ügymenet már a kezdés előtt összezavarodott. A Fiatal Demokraták Szövetségének (FIDESZ) jelen lévő szervezői (egyébként egyetemeik küldöttei) belépési nyilatkozatokat osztogattak, nyíltan agitáltak. A "hatalom" (vajon ki rendelhetette el?) ezúttal sem politikai ellenlépéseket tett; a dokumentumokat elkobozták, az agitátorokat kihallgatták, "bekisérték". Így az első plenáris ülésnek szinte a harmadik percében szót kért egy küldött, tiltakozott az eljárás ellen, s egyben kérte, hogy a munka feltételeinek biztosítása érdekében a küldöttek a parlament ideje alatt élvezzenek mentelmi jogot. Megszavazták. (A "folyosóbeszélgetések" szerint a KISZ és a FIDESZ vezetői kompromisszumot kötöttek: a FIDESZ nem lép fel, mint FIDESZ, mint szervezet, csak tagjain keresztül mondja el véleményét a hivatalos fórumokon - "cserébe" este tarthat tájékoztatókat, vitázhat hivatalos ifjúsági szervezetünk jelenlévő képviselőivel.) A második váratlan fordulatot az a javaslat jelentette, hogy a hagyományos, intézménytípusok szerinti szekciók mellett tematikus szekciók is dolgozzanak: az intézmények külső autonómiája, gazdasági-szociális kérdések stb.

Magam a külső autonómia szekcióban ültem. A felszólalások nagy többségétől mi sem állt távolabb, mint a szócseplés, sárpaszírozás. Világosan, tényszerűen fogalmaztak, s nemcsak panaszlistát hallottunk, de konkrét javaslatokat is. Állásfoglalásokból ítélve ez a hangnem jellemezte a többi szekciók vitáját is." Az MM kizárólag törvényességi felügyeletet gyakoroljon az intézmények fölött. A párt ne automatikusan delegálja képviselőit az intézményi vezető testületbe, csak választás útján! A felsőoktatás részesedését a költségvetésből a jelenlegi 0,9 %-ról 1990-re 2 %-ra kell emelni! A hallgatók is kaphassanak GYED-et!" Aki nem hiszi, akit érdekel, olvassa el a teljes Állásfoglalást! Az is meglepő volt, hogy az MM "lepaktált a parlamenttel", a javaslatok jó részét támogatta, csak az egész irreálisakra mondott nemet, egyáltalán teljesen felnőttként, partnerként kezelte a fiatalokat. (Persze: ez természetes, de hát egyáltalán nem jellemző!) Mintha saját reménytelen költségvetési harcaihoz talált volna váratlanul okos, energikus szövetségeseket! A parlament gazdasági fővonalatának vitáira a zárónapon Medgyessy Péter miniszterelnök-helyettes tett pontot. A levezető elnök sürgető szavára kék pulóverét, lazán kihajtott ingnyakát meghazudtoló keménységgel közölte: a parlament feladata az, hogy állást foglaljon, a kormányé pedig, hogy döntsön. Márpedig (ő) a kormány (képviseelője) semmiféle lehetőséget nem lát béremelésre, GYED-re, 2 %-ra. Szomorító, de legalább világos beszéd.

A politikai fővonal, csatározásai az utolsó napon, a KISZ-FIDESZ pengeváltásban csúcspontot ért el. Deutsch Tamás, az ELTE joghallgatója a FIDESZ egyik alapítója kérte, hogy vegyék be az állásfoglalásba a politikai

jelzõt, tudnillik: a KISZ hegemon szerepének elismerése mellett szükséges, hogy más ifjúsági politikai tömegszervezetek alakuljanak. "Eddig nem szóltam a FIDESZ-rõl, mert féltem. S félek most is, hogy újra szankciókat fognak alkalmazni ellenem." - mondta, s kifejtette: adott esetben a jelzõ hiányát az aktuális érdekek szerint lehet értelmezni. A KISZ KB részérõl Szilvássy György az Egyetemi Fõiskolai Tanács titkára próbált érvelni a javaslat ellen - úgy tûnik, kevés sikerrel, mert a küldöttek nagy szótöbbséggel megszavazták a "politikai" jelzõ beszûrését.

Nem tudom, sikerült-e, lehet-e érzékeltetni azt a friss szellemet, vitális légkört, ami ezt a parlamentet megkülönböztette a hasonló jellegû rendezvényektõl. Mindenesetre bízunk, hogy ez az egymásrafigyelés, az érdemi vita nem pusztán a válság egyik "elkeseredett mellékterméke", hanem politikai életünk demokratizálódásának jele.

Márok Tamás